

3 - Moje prawa w trakcie rozprawy

Gdzie odbędzie się rozprawa?

We wszystkich sprawach karnych orzekają [sądy rejonowe](#). Na ogół sąd orzeka w składzie jednoosobowym. Sprawy karne dotyczące najpoważniejszych przestępstw są rozpoznawane przez sąd w składzie przewodniczącego i dwóch ławników.

Czy rozprawa będzie miała charakter jawny?

Rozprawa będzie jawna.

Sąd może częściowo lub w całości wyłączyć jawność rozprawy:

- w celu ochrony tajemnicy państwowej lub tajemnicy handlowej;
- w celu ochrony dobrych obyczajów, życia rodzinnego lub prywatnego;
- w celu ochrony dobra osoby nieletniej;
- w celu ochrony dobra wymiaru sprawiedliwości, między innymi w sprawach, w których jawność rozprawy może zagrażać bezpieczeństwu sądu, stron postępowania lub świadków.

Czy zarzuty mogą ulec zmianie w trakcie rozprawy sądowej?

Przed zakończeniem rozprawy głównej prokurator może zmienić zarzuty lub dodać nowe zarzuty. W takim przypadku prokurator sporządza nowy akt oskarżenia. Takiej konieczności nie ma w razie zmiany zarzutów na korzyść oskarżonego. W razie zmiany zarzutów ty i twój obrońca macie prawo wnioskować o odroczenie rozprawy, co umożliwi przygotowanie obrony.

Co nastąpi, jeżeli przyznam się do niektórych lub wszystkich zarzucanych czynów w trakcie rozprawy?

Przyznanie się do zarzucanych czynów jest traktowane jako jeden z dowodów popełnienia przestępstwa. Jeżeli przyznasz się do winy, prokuratura będzie musiała mimo to dowieść twojej winy za pomocą innych dowodów.

Czy muszę stawić się na rozprawie? Czy rozprawa może odbyć się beze mnie?

Stawiennictwo oskarżonego na rozprawie jest obowiązkowe. Wyjątkowo rozprawa może odbyć się bez stawiennictwa oskarżonego w następujących przypadkach:

- jeśli zakłócił porządek w trakcie rozprawy i zignorował zarządzenia sędziego, w związku z czym usunięto go z sali rozpraw;
- jeśli przebywa poza granicami Republiki Estońskiej i nie stawił się w sądzie, a możliwe jest przeprowadzenie postępowania przed sądem pod jego nieobecność;
- jeśli po przesłuchaniu w sądzie jego stan wyklucza dalsze uczestnictwo w rozprawie, a możliwe jest przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność.

Czy jeśli mieszkam w innym kraju, mogę uczestniczyć w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji?

Sąd może zezwolić ci na udział w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji, jeżeli twoje stawiennictwo w sądzie jest utrudnione. Taki sposób prowadzenia rozprawy wymaga jednak twojej zgody.

Czy uzyskam pomoc tłumacza, jeżeli nie będę rozumiał, co dzieje się na rozprawie?

Jeżeli nie rozumiesz języka postępowania, sąd musi zapewnić ci pomoc tłumacza ustnego w trakcie rozprawy. Pomoc obejmuje wyłącznie tłumaczenie ustne (a nie pisemne).

Czy muszę być reprezentowany przez adwokata? Czy zostanie mi wyznaczony obrońca z urzędu?

[arkusz informacyjny 1](#)

Czy mogę zabierać głos w trakcie rozprawy? Czy muszę zabierać głos w trakcie rozprawy?

Masz prawo zabierać głos na rozprawie i wyrażać swoje zdanie na temat wszystkich okoliczności sprawy. Nie masz obowiązku składania wyjaśnień w trakcie rozprawy i masz prawo zachować milczenie.

Co się stanie, jeśli nie powiem prawdy na rozprawie?

Oskarżony nie ma obowiązku mówienia prawdy w sądzie. Jeżeli nie powiesz prawdy, sąd nie może cię ukarać. Jeżeli w trakcie rozprawy zostanie ci udowodnione, że skłamałeś w sądzie, całe twoje wyjaśnienia (w tym wyjaśnienia zgodne z prawdą) mogą zostać uznane za niewiarygodne. W takim przypadku twoje wyjaśnienia nie zostaną uznane za dowód w sprawie.

Czy mogę podważyć obciążające mnie dowody?

Masz prawo podważyć dowody na twoją niekorzyść, które zostały przedstawione przed sądem. Dowody nie zostaną dopuszczone do wykorzystania w sądzie, jeżeli zdobyto je z rażącym naruszeniem prawa. Masz prawo podważać wiarygodność dowodów, a także ich dopuszczalność w świetle prawa.

Ty i twój adwokat możecie podważać dowody ustnie i na piśmie na każdym etapie postępowania, aż do zakończenia procesu.

Jaki rodzaj dowodów mogę przedstawić na swoją obronę?

Możesz przedstawiać w sądzie wszelkie dowody istotne w sprawie i uzyskane zgodnie z prawem.

Jakie warunki muszą spełniać moje dowody?

Co do zasady, w celu przedstawienia nowych dowodów, należy przedłożyć stosowny wniosek po zapoznaniu się z aktami sprawy lub najpóźniej 3 dni robocze przed rozpoczęciem posiedzenia wstępnego. Możliwe jest jednak przedstawienie nowych dowodów również w trakcie rozprawy, o ile ich uprzednie przedstawienie było niemożliwe z obiektywnych powodów.

Czy mogę zlecić zebranie dowodów prywatnemu detektywowi?

Masz prawo korzystać z usług prywatnego detektywa, aby zdobyć dowody. Dowody zebrane przez prywatnego detektywa są dopuszczalne w sądzie, o ile zostały uzyskane bez naruszenia prawa.

Czy mogę wnosić o przesłuchanie świadków, którzy będą zeznawali na moją korzyść?

Masz prawo złożyć wniosek o wezwanie na rozprawę osób dysponujących ważnymi informacjami koniecznymi do rozstrzygnięcia sprawy.

Czy ja lub mój adwokat możemy zadawać pytania innym świadkom w sprawie? Czy możemy podważać ich zeznania?

Ty i twój adwokat macie prawo zadawać pytania wszystkim świadkom. Macie prawo wyrażać swoją opinię na temat istotności i prawdziwości zeznań świadków. Macie prawo przedstawiać dowody, które wykażą nieprawdziwość zeznań świadka lub podadzą w wątpliwość ich wiarygodność.

Czy informacje o uprzednio popełnionych przeze mnie przestępstwach będą brane pod uwagę?

Sąd może uwzględnić informacje o uprzednio popełnionym przez ciebie przestępstwie jedynie wówczas, gdy figuruje ono w [rejestrze karnym](#), przy czym skazanie nie uległo jeszcze zatarciu (skazanie ulega zatarciu w ciągu 1-15 lat od wykonania kary, w zależności od powagi przestępstwa).

Sąd może również wziąć pod uwagę pochodzące z innych krajów informacje o uprzednio popełnionych przez ciebie przestępstwach. Aby sąd uwzględnił te przestępstwa, muszą być one wyszczególnione w akcie oskarżenia. W razie wcześniejszego popełnienia przez ciebie podobnego przestępstwa możesz liczyć się z zaostreniem orzeczonej kary, w zależności od rodzaju przestępstwa.

W jaki sposób może zakończyć się rozprawa?

Po zakończeniu rozprawy sąd wydaje wyrok uniewinniający albo skazujący. Zostaniesz uniewinniony, jeżeli w trakcie rozprawy nie dowiedziono, że przestępstwo zostało popełnione lub że zostało popełnione przez ciebie. Wyrok uniewinniający zapadnie również w przypadku, gdy prokurator wycofa akt oskarżenia. Zostaniesz skazany, jeżeli w sądzie udowodniono ci popełnienie przestępstwa.

Jeżeli zostaniesz uznany za winnego, sąd orzeknie wobec ciebie karę przewidzianą prawem. Sąd może orzec następujące kary:

- grzywnę w wysokości od trzydziestokrotności do pięćsetkrotności twojego średniego dziennego dochodu;
- karę pozbawienia wolności od 30 dni do 20 lat lub karę dożywotniego pozbawienia wolności.

Za twoją zgodą sąd może zamienić karę pozbawienia wolności na pracę na cele społeczne.

W niektórych okolicznościach sąd może również postanowić o warunkowym zawieszeniu wykonania kary. W takim przypadku nie będziesz musiał odbywać pierwotnie orzeczonej kary lub będziesz musiał odbyć jej część, chyba że w trakcie okresu próby popełnisz nowe przestępstwo. Okres próby wynosi od 3 do 5 lat.

Oprócz kary głównej, sąd może orzec kary dodatkowe, takie jak zakaz prowadzenia danej działalności lub wydalenie z Estonii. Sąd może również postanowić o przepadku przedmiotów związanych z przestępstwem.

Jaką rolę pełni pokrzywdzony (ofiara przestępstwa) podczas rozprawy?

Pokrzywdzony (ofiara przestępstwa) ma prawo uczestniczyć w postępowaniu przed sądem, zeznawać i wnosić o przeprowadzenie dowodów, żądać odszkodowania za szkodę powstałą w związku z przestępstwem i wyrazić opinię na temat kary, której żąda prokurator.

Ciekawe strony

[Kodeks postępowania karnego](#)

[Kodeks postępowania karnego w języku angielskim \(nie zawiera wszystkich zmian\)](#)

[Kodeks karny](#)

[Kodeks karny w języku angielskim \(nie zawiera wszystkich zmian\)](#)

■ Ostatnia aktualizacja: 06/09/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.